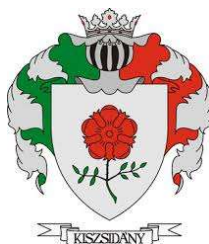

Kiszsidányi (Roggendorfi) gyöngyszemek

**Közösségi összefogással kidolgozott
natúrparki szemléletű élő értékeink Kiszsidányban**

Megbízó: Kiszsidány Község Önkormányzata

Készítő: Írott-kő Natúrparkért Egyesület
Horváthné Korom Zita

**az UTIRO LEADER helyi akciócsoport VP6-19.2.1.-90-Ö.1-17 helyi felhívása keretében
2020**

Európai Unió
Európai Mezőgazdasági
Vidékfejlesztési Alap

A VIDÉKI TÉRSÉGEKBE BERUHÁZÓ EURÓPA

TARTALOM

1. Kiszsidányi gyöngyszemek – élő természeti értékeink	
1.1. Kiszsidányi forrás és környezete.....	4
1.2. Kecse-kút forrás.....	7
1.3. Kiszsidányi Rhododendron Kert	8
1.4. Fő utcai fák.....	10
1.5. Vigitz - az egykori „szőlőhegy”	11
1.6. Régi gyümölcsfák a faluban	12
2. Kiszsidányi gyöngyszemek – kiemelkedő ünnepeink és szokásaink	
2.1. Kiszsidányi hagyományőrző disznóvágás.....	13
2.2. Beborotválás – férfivá avatás hagyománya.....	14
2.3. Forrásrámolás pünkösdkor	15
2.4. Kiszsidány evangélikus hagyománya: „a kiszállás”.....	16
2.5. Régi, ma már nem élő kiszsidányi szokások.....	17
2.6. Kiszsidány (Roggendorf) német identitásának megőrzése, aktív, tartalmas, egymás elfogadására épülő közösségi élet	18
3. Kiszsidányi Gyöngyszemek - kiemelkedő személyek	
3.1. Istenes József tanító, Petőfi kutató.....	20
3.2. Bánó István erdőmérnök a kiszsidányi rododendron kert alapítója....	21
3.3. „Kútba járó emberek”	24
3.4. „Közösség kovácsok” – a helyi lakosként fontos közösségi szerepet vállaló emberek	24
4. Kiszsidányi gyöngyszemek – épített értékeink (szakrális, lakó- és gazdasági épületek, régészet, szobrok, egyebek).....	26
4.1. Mária neve katolikus templom.....	26
4.2. Evangélikus harangtorony valamint imaház és pihenőház.....	27
4.3. Régi gazdasági épületek: pajta, fa hidas, egyedi telekszerkezet.....	29
4.4. Árpád kori földvár.....	29
5. Kiszsidányi gyöngyszemek – tárgyak, a múlt kézbe vehető emlékei.....	31
5.1. Régi fotók Kiszsidány életéből.....	31

6. Kiszsidányi gyöngyszemek – a mesterségek és iparosság.....	32
6.1. Kiszsidányi mesterségek egykoron és ma.....	32
7. Kiszsidányi gyöngyszemek – vendégfogadó gyöngyszemek.....	33
7.1. Evangélikus pihenőház és szálláshely	33
8. Kiszsidányi gyöngyszemek – Helyi termékek és a helyi gazdaság megtartói..	34
8.1. Helyi termékek, helyi kézművesség	34
8.2. Helyi mezőgazdálkodás.....	35
8.3. Ökológiai gazdálkodás.....	35
8.4. Lakóhelyek, lakókörnyezet és környezettudatosság.....	36
8.5. Helyi szolgáltatások.....	36
Utóirat/Érzések/Köszönet.....	37

1. Kiszsidányi gyöngyszemek – élő természeti értékeink

1.1. Kiszsidányi forrás és környezete

A kiszsidányi forrás az Írott-kő Natúrpark egyik legszebben kiépített és biztosan a leginkább karbantartott forrása. Kiváló pihenőhely: szalonnasütő hely, fedett asztalok, padok, toalett áll a pihenni vágyók rendelkezésére. A kiszsidányi forrásvíz lúgos kémhatása egészség megőrzési szempontból is fontos, nagyon sokan viszik innen az ivóvizüket: közeli lakosok és távolabbról jövők egyaránt. A forrás melletti erdő szomszédsága meghatározó a terület hangulata szempontjából.

A forrás környékét gyakran használják családok, táborok, társaságok szalonnasütésre, pihenésre.

A forrás „kútjának” tisztítása rendszeres, a minden évben megrendezett forrásrámolás hagyomány őrzése biztosítja a víz tisztaságát. Ez a falu legfontosabbnak tartott közösségi ünnepe. A közösségi összefogással biztosított karbantartás példaértékű, a natúrparkban egyedülálló!

A kiszidányi fő rendezvény is a forráshoz kötődik ez minden évben pünkösdkor van: a forrásrámolás és hozzá kapcsolódóan a falunap.

A forrásrámolás több száz éves hagyomány, tulajdonképpen a legényavatás szertartása. Régen kimerték (most szivattyúzzák) a forrás öt méter mély kútjából a vizet, hiszen iszapos, homokos az alja. A kútrész nagy terméskövekből van kirakva. Régen a legénnyé vágyakozó fiúgyerekek lementek, lekapaszkodtak a köveken és néhány vödörnyi homokot felhoztak. Egyfajta bátorságpróba volt ez, a kútba járás. Ma nem csak legények a kútba járók. A forrásrámoláshoz tartozik még a tojásgyűjtés, közös rántottázás.

A forrás környéke közösségi helyszín, évente több alkalommal tartanak közös szalonnasütést is a forrás mellett a falu közösségének.

Európai Unió
Európai Mezőgazdasági
Vidékfejlesztési Alap

A VIDÉKI TÉRSÉGEKBE BERUHÁZÓ EURÓPA

A modern kor igényeként a forrás környékén free wifi elérést biztosított az önkormányzat.

A kiszsidányi forráshoz kapcsolódó rövidebb túraútvonalak kialakítása az önkormányzat és a lakosság részéről is felmerült igény és terv, ebben a natúrpark közreműködésére, segítségére számítanak.

Helyszín: Kiszsidány hrsz: 77/4, 77/3, a szomszédos 052/4-es erdő terület

kapcsolattartó: Bánó Zoltán polgármester

elérhetőség: Kiszsidány Község Önkormányzata körjegyzőség 94/565-113
mobil: 30/232-3468

Javaslat: Kirándulóhelyként való széleskörű népszerűsítés, natúrparki túrák, túrarendezvények szervezése, különböző túrakörök kialakítása közösen a natúrparkkal, karbantartással. Természet közeli rendezvények helyszínéként való aktív használat. Becsületkassza és vastag falú üvegpocharak vagy hagyományörző cserépbögrék kihelyezését javasoljuk a forrás mellé.

Fontos a forrás tágabb környezetében a vegyszer- és műtrágya mentesség megőrzése!

Kiemelési javaslat: **Natúrparki Gyöngyszem, Vas Megyei Értéktárba javasolt érték**

1.2. Kecske-kút forrás

Kiszsídány és Csepreg közigazgatási határán lévő forrás hangulatos erdőszéli részen fekvő, csendes feltöltődő hely az ún. fenyves árok közelében. A község e forrást is karban tartja, szükség szerint tisztítja. A terület közelében halad el a sárga alpannonia® jelzés.

Helyszín: Kiszsídány hrsz: 099/1 magántulajdon

kapcsolattartó: Bánó Zoltán polgármester

elérhetőség: Kiszsídány Község Önkormányzata körjegyzőség 94/565-113
mobil: 30/232-3468

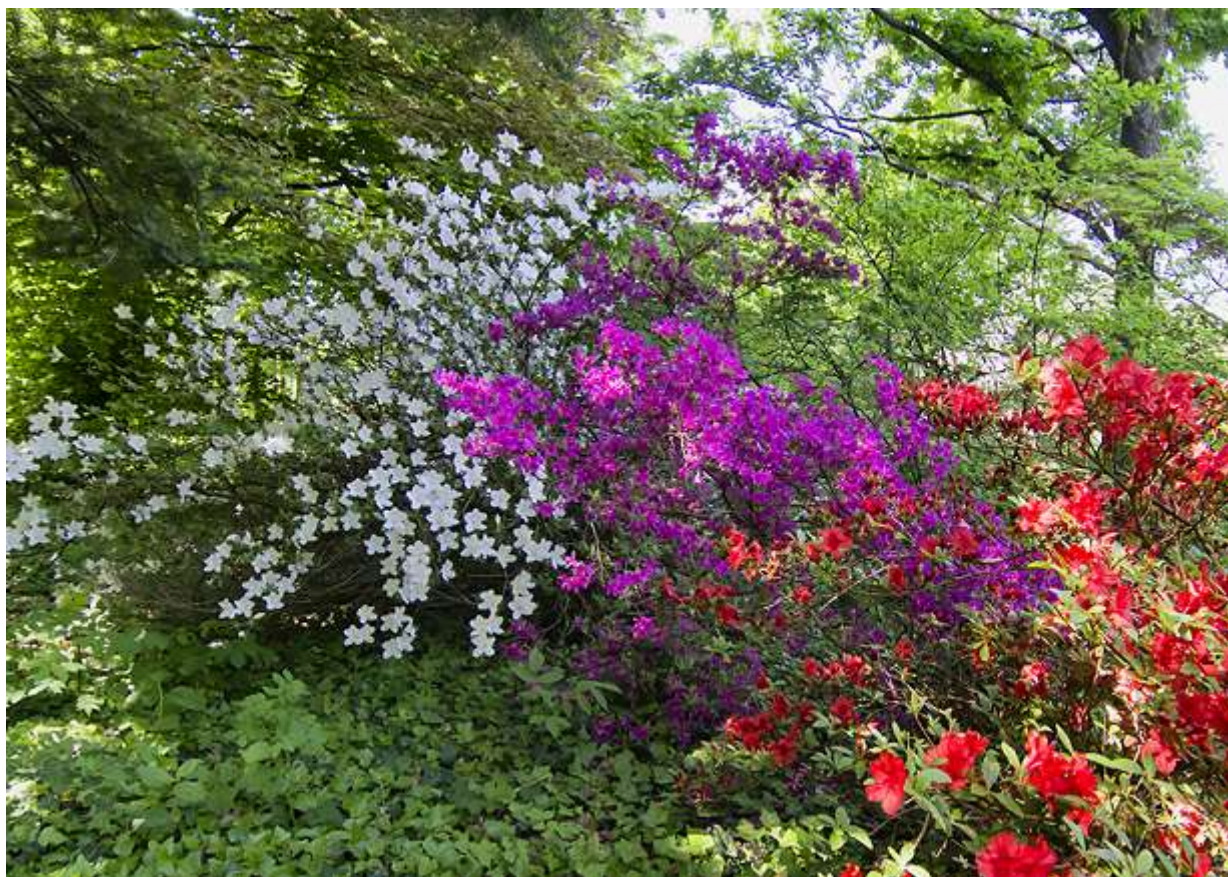
Javaslat: A forrás kitáblázása, túraútvonalba való beépítése javasolt a natúrparkkal való együttműködés formájában. Tájba illő pihenőpad elhelyezése sokat lendítené a forrás környezetén.

Kiemelési javaslat: **Natúrparki Gyöngyszem**

1.3. Kiszsidányi Rhododendron Kert

Bánó István erdőmérnök, a Kámoni Arborétum egykori igazgatója saját rododendron gyűjteményét az 1980-as évek elején kezdte el kialakítani kiszsidányi hétvégi házának kertjében. Ezt az örökséget támasztotta fel unokája, Bánó Mátyás tájépítész mérnök.

Bánó István gyűjteményébe mintegy 100 rododendron fajtát ültetett el, ebből mára 70 maradt meg. A 40 év körüli növények szépen díszlenek az északi kitettségű, szélvédett területen. (1995 és 2010 között az örökösök nyaralóként használták az ingatlant, de sajnos a kert ápolására, karbantartására, fejlesztésére nem maradt energia. A 2000 m²-es terület tisztítását, rendbetételét 2010-ben kezdte meg Bánó Mátyás, aki azóta is gondozza a visszavásárolt nagyapai örökséget. Az irtási (szeder, borostyán) munkák után az elszáradt fák kivágása jelentette a legnagyobb feladatot. 2012-ben nyitotta meg kapuit a Kiszsidányi Rhododendron Kert. Az üvegház felújítása után kezdett el foglalkozni a növények intenzív szaporításával.

2018-óta a Kiszsidányi Rhododendron Kert ellenőrzött anyatelepként működik, hivatalos szaporítóhelyként tagja a Magyar Díszfaiskolások Egyesületének. Bánó Mátyás fő célja a magyar piac kiszolgálása. (forrás:agroforum.hu)

Helyszín: Kiszsidány Fő utca 43.

Kapcsolattartó: Bánó Mátyás tájépítész mérnök **elérhetőség:** (30) 481 3286

Javaslat: A rododendron kert további fejlesztése, fix látogatási időpontok (nyitva tartás) biztosítása, marketing biztosítása a natúrparkkal együttműködve. Virágzási időszakban egyéb látnivalók bemutatásával (pl.: templom, harangláb belülről), kis közösségi programmal (pl. langallósütés, vezetett túrák) kertészeti tanácsadással, növény vásárlással egybekötött komplex programkínálat megteremtése.

Kiemelési javaslat: **Natúrparki Gyöngyszem**

Európai Unió
Európai Mezőgazdasági
Vidékfejlesztési Alap

A VIDÉKI TÉRSÉGEKBE BERUHÁZÓ EURÓPA

1.4. Fő utcai fák

A Kőszeg-Csepreg közötti útról a faluba bekanyarodva feltűnő a parkot idéző utcakép, a nagy fenyőfák, kőrisfák adta hangulat. „Az ideérkező idegennek olyan érzése támad, mintha egy parkba érkezne.”

kapcsolattartó: Bánó Zoltán polgármester

elérhetőség: Kiszsidány Község Önkormányzata körjegyzőség 94/565-113
mobil: 30/232-3468

Javaslat: A Fő utca fáinak helyi védelem alá helyezése, szükség szerinti pótlása. Az öreg fák őrzése, esetleges kivágatási szándékot csak nagyon átgondolt módon szabad engedélyezni, a megőrzés minden lehetőségét végiggondolva!

1.5. Vigitz - az egykori „szőlőhegy”

A község Csepreg felé eső részén található az egykori szőlőhegy, az ún. „Vigitz” (vigicének ejtik). A jelenleg nagyrészt elhanyagolt gyümölcsös részen nagy cseresznyefák, gesztenyefák és más régi gyümölcsfák találhatóak („a hegyre már nem jár senki”). Itt van a község 3. forrása, az ún. Vigitz forrás, aminek vizét – a helyiek elmondása szerint – arrébb vezették. A szőlőhegyekre jellemző hosszú keskeny telkek művelési ága rét, szőlő, ill. gyümölcsös. A terület közelében halad el a sárga alpannonia® jelzés.

Helyszín: Kiszsidány hrsz: 202-215 hrsz-ig lévő területek és a 070/1-070/9 –ig tartó hrsz-al rendelkező területek.

kapcsolattartó: Bánó Zoltán polgármester

elérhetőség: Kiszsidány Község Önkormányzata körjegyzőség 94/565-113
mobil:30/232-3468

Javaslat: A területen található régi gyümölcsfák felkutatása, meghatározása, régi gyümölcsfajták megmentése szakemberek bevonásával. A tulajdonosokkal való egyeztetés, esetleg a terület községi tulajdonba vételének megoldása. Az egykori forrás forrásfoglalási lehetőségének feltérképezése, megoldása, kitáblázása a natúrparkkal együttműködve. Gyalogos útvárak biztosítása pl. rendszeres időközönként szervezett gyalogtúrákkal. Gépjárművel való megközelítés biztosítása az egykori utak karbantartásával (pályázati lehetőségek!).

1.6. Régi gyümölcsfák a faluban

A község belterületén is vannak régi gyümölcsfák, szőlőtőkék, pl. körte, pogácsaalma, fehér eperfa, régi szőlőtőke (Fő u. 15.) .

Helyszín: Kiszsidány teljes területe

kapcsolattartó: Bánó Zoltán polgármester

elérhetőség: Kiszsidány Község Önkormányzata körjegyzőség 94/565-113
mobil:30/232-3468

Javaslat: A kiskertekben lévő gyümölcsfák feltérképezése. Régi fajták megmentése szakemberek bevonásával.

2. Kiszsidányi gyöngyszemek – kiemelkedő ünnepeink és szokásaink

(az évben egymást követő sorrendben)

2.1. Kiszsidányi hagyományörző disznóvágás

A falvakra jellemző disznóvágás hagyományát óvta meg a falu, a közösségi disznóvágás bevezetésével kb. 5 éve. A községben már kevés helyen tartanak állatokat, az egykor minden háznál szokásos disznóvágás hagyománya eltűnni látszott. A közösséget is összekovácsoló hagyományörzés fontos eleme lett a kis falu lakóinak. A disznóvágás „eredményét” közös vacsoraként fogyasztják el, újabban összekötve a beborotválás (férfivá avatás) hagyományával.

Időszak: farsang vége február-március **Kapcsolattartó:** Bánó Zoltán polgármester

elérhetőség: Kiszsidány Község Önkormányzata körjegyzőség 94/565-113
mobil:30/232-3468

Javaslat: A rendezvény rendszeres megtartása és népszerűsítése javasolt.

2.2. Beborotválás – férfivá avatás hagyománya

Az előző évben házasodott férfit egy fából készült borotvával megberetválják, majd háromszor – székestől – a levegőbe dobják. Ettől lesz teljes jogú férfi és családfő.

A beborotválás hagyománya a ma már egyre több betelepülőt befogadó településen új értelmet is nyert. A betelepülő – persze csak akkor, ha hajlandó erre – vállalhatja a beborotválás szertartását. Ha vállalja, akkor szimbolikusan a falu teljes jogú lakosává válik. (forrás: kizsidany.hu)

A beborotválás igazi férfi hagyomány. Amíg létezett a faluban kocsmá, ott tartották, a beavatott személy pedig állta a kocsmai kört. Nők nem is mehettek be a „szertartásra”. A kocsmá bezárása óta a beborotválást összekötötték a disznóvágással, így a farsang végi beavatáskor a vendéglátás is biztosítva van.

Időszak: farsang vége február-március

Kapcsolattartó: Bánó Zoltán polgármester, **elérhetőség:** Kiszsidány Község
Önkormányzata körjegyzőség 94/565-113
mobil:30/232-3468

Javaslat: A hagyomány megőrzése fontos, népszerűsítése pl. film készítésével javasolt.

Kiemelési javaslat: **Natúrparki Gyöngyszem**

2.3. Forrásrámolás pünkösdkor

Kiszsidány legfontosabb hagyományaként említett szokás. A forrásrámolás tulajdonképpen a legényavatás szertartása, mindig pünkösöd szombatján tartják, a legnagyobb ünnep. A legények általában 18 évesen mentek le először a kiszsidányi forrás kővel kirakott kútjába (ide gyűlik össze a víz, innen folyik ki a forrás csövén). Régen csak a köveken másztak le, manapság már létra használata is engedélyezett. A kút aljáról vödörrel kimerik a homokot, sokszor 10-12 vödör homok kerül kivételre. A vizet manapság kiszivattyúzzák. Ha a szivattyú túl erős és teljesen kiszedi a kútban egyébként kb. derékig érő vizet, akkor kb. fél órát kell várni a víz visszapótlódására. A forrás kútja egy erős és két gyengébb éren kapja a víz utánpótlását.

A forrásrámolás (kútrámolás) során a gyerekek kosárban tojást gyűjtenek össze a falu házaiból. A tojás egy részét korábban megsütötték a kocsmában, a maradékot pedig eladták. A kútrámolás „munkadíja” a vacsora.

Időszak: pünkösd

Kapcsolattartó: Bánó Zoltán polgármester

elérhetőség: Kiszsidány Község Önkormányzata körjegyzőség 94/565-113
mobil:30/232-3468

Javaslat: A hagyomány megőrzése fontos, népszerűsítése, megőrzése pl. film készítésével is javasolt. A pünkösdi időponthoz kapcsolódó egyéb bemutatási lehetőségek, túrák kapcsolódásának végiggondolása javasolt a natúrparkkal együttműködve.

Kiemelési javaslat: **Natúrparki Gyöngyszem**

2.4. Kiszsidány evangélikus hagyománya: „a kiszállás”

Baranyay Csaba evangélikus lelkész elmondása szerint ún. kiszállás hagyományával ápolják a német gyökereket, és a családok asztalközösségét.

A hagyomány szerint a kiszálláskor (jelenleg évente kétszer) a lelkész család eljön a faluba, két nyelvű istentiszteletet tartanak. Németül énekelnek, a lelkész családot meghívja magához az evangélikus gondnok családja, így jön létre a gondnok család és a lelkész család asztalközössége.

Régen, amikor minden 2. vasárnap volt istentisztelet mindig más család látta el ezt a tisztelet, a gondnok családok változtak.

Ma kevés család tudja fogadni a gondnokságot, az utánpótlás problémát jelent.

Kapcsolattartó: Bánó Zoltán polgármester

elérhetőség: Kiszsidány Község Önkormányzata körjegyzőség 94/565-113
mobil:30/232-3468

Javaslat: A hagyomány megőrzése.

2.5. Régi, ma már nem élő kiszsidányi szokások:

A fórumokon több régi – ma már nem élő – szokás került megemlítésre. Némelyikről részletesebben meséltek, némelyik csak megemlítés szintjén hangzott el. Biztos, hogy volt olyan is ami nem került szóba az idő rövidege, és a sok téma miatt. A részletes kifejtés további beszélgetések formájában megvalósulhat.

1. Grámlizás – disznóöléshez kapcsolódó szokás

Egyedi csak a falura jellemző szokás volt, hogy disznóöléskor – minden háznál máskor tartották - a legények a házhoz mentek, és nyávogtak, mint a macskák, Ez volt a jel, hogy kell nekik adni töpörtyűt, meg italt. Vitték magukkal a kis korsójukat és abba kapták az innivalót.

2. Tollfosztás

A tollfosztás – kivételesen - a nőkhöz kapcsolódó szokás. (A legtöbb kiszsidányi falusi szokás csak a férfiakhoz kapcsolódik.) Télen végezték, 2-3 hétig tartott. Minden háznál, ahol lányok voltak, a lányok férjhez menéséhez „szükséges” 2 db. dunna és 4 db. párna töltéséhez elegendő tollmennyiség előállítására szolgált. Libát mindenhol tartottak. A tollfosztáson csak nők és gyerekek vettek részt. A munka végén híres áldomást tartottak sok süttel és borral.

3. Kukoricafosztás

A kukoricafosztás nem minden házban volt. Pajtában tartották és csak a rokonok vettek rajta részt.

4. Kosárfonás

A patakparton mindig voltak fűzfák. Saját használatra a kosarakat maguknak fonták az emberek.

5. Egyéb régi szokások

Az idősök által felemlített további régi szokások részletesebb megismerése további találkozókat igényel.

pl.: farsang: A legények házról házra jártak, a lányos házaknál táncoltak. Fánkot kaptak, majd a lánnyal együtt mentek tovább. Minden háznál 1-2 órát táncoltak és a legmódosabbnál maradtak a végén, ott maradtak a legtovább, a legtöbben. A sonka el volt dugva, meg kellett keresni,

pl.: színjátszás: színdarabot írtak, eljátszották.

Kapcsolattartó: Bánó Zoltán polgármester

elérhetőség: Kiszsidány Község Önkormányzata körjegyzőség 94/565-113
mobil:30/232-3468

Javaslat: A régi szokásokról – lehetőleg minél hamarabb – diktafonos felvétellel történő beszélgetéseket javasolt tartani. Akár helyi önkéntesek vagy pl. a falugondnok bevonásával. Az idős emberek emlékeinek megőrzésére ez a lehetőség áll legkönnyebben rendelkezésre.

2.6. Kiszsidány (Roggendorf) német identitásának megőrzése, aktív, tartalmas, egymás elfogadására épülő közösségi élet

Kiszsidány (Roggendorf) német nemzetiségi falu, kis méretéhez képest nagyon aktív közösségi élettel. (A fórumokon ezen a legkisebb lakosságszámú natúrparki településen vettek részt a legtöbben!). Kiszsidány az 1950-es évekig Németzsidány néven szerepelt. A rendszerváltás után felmerült a helyi vezetésben, hogy visszaváltoztatnák a település nevét. Ezt a helyi idősök nem támogatták, olyan rossz emléket hagyott bennük a háború utáni időszak, amikor németységükért kapott „kollektív büntetés” miatt félték a kitelepítéstől, sokan még nevüket is megváltoztatták, magyarosították. Akkor tájt – bár nem tiltották – de mégis keveset beszéltek németül. A kis falu (a háború körül közel 300 lakosú volt a település) fiataljai sokszor más településekről házasodtak (elsősorban Újkért és Nemescsót említik), az házaspár

máshonnan jövő tagja ritkán volt német anyanyelvű. A német nyelv használata így kikopott a mindennapokból.

Ma – főleg Ausztria vonzereje miatt – a fiatalok 70-80%-a beszéli a német nyelvet, de a német identitás már nincs meg.

A lakosok életében erős közösségkovácsoló igény van jelen. Régi tervük egy egyesület létrehozása. Fontosak a közösségépítő rendezvények, a hagyományőrzés, az „érezzük jól magunkat egymás társaságában” céllal szervezett rendezvények. „Nem kizárva senkit, bárkit szívesen látunk, de nem hirdetjük.”

Hagyományaikat kis érdeklődő közegnek szívesen megmutatják. Pl: nyári evangélikus ifi táborokban, német táborokban a helyi hagyományok bemutatása.

Kapcsolattartó: Marquard Borbála Német Nemzetiségi Önkormányzat elnöke,
Bánó Zoltán polgármester

elérhetőség: Kiszsidány Község Önkormányzata körjegyzőség 94/565-113
Bánó Zoltán mobil: 30/232-3468
Marquard Borbála mobil:

Javaslat: Helyi civil szervezet létrehozása 2020. évben, (LEADER támogatás igénylése). A német identitás, a német anyanyelv újrafelfedezése. Az aktív közösségi élet külső monitorozása, segítése natúrparki szinten is javasolt. Közösségépítő minta településként való kezelés - natúrparki szinten – javasolt!

Kiemelési javaslat: **Natúrparki Gyöngyszem**

3. Kiszsidányi Gyöngyszemek - kiemelkedő személyek

3.1. Istenes József tanító, Petőfi kutató

Istenes József Kiszsidányban született, és tanítóskodott. Később Kiskőrösre került, igazi Petőfi kutatóvá vált, a kiskőrösi Petőfi múzeum igazgatója is volt.

Néhány műve:

- "Szent a küszöb ..." : Petőfi szülőháza Kiskőrös : Katona J. Múz, 1972 (több kiadást megért mű)
- Petőfi kiskőrösi születését igazoló érvek történeti összefoglalása Irodalomtörténet. - 48. (1960) 1. , p. 62-72
- A kiskőrösi Petőfi-kultusz története. Visszaemlékezések, hiteles elbeszélések, eredeti dokumentumok. (Kiad. a Petőfi Sándor Társaság). Kiskőrös, 1987 (több kiadást megért mű)

Kapcsolattartó: Bánó Zoltán polgármester **elérhetőség:** Kiszsidány Község Önkormányzata körjegyzőség 94/565-113 mobil:30/232-3468

Javaslat: Díszpolgári cím létrehozása, díszpolgári cím adományozása, élettörténetének megismerése.

3.2. Bánó István erdőmérnök a kiszidányi rododendron kert alapítója

„Bánó István erdőmérnök, a magyar erdészeti kutatás kiemelkedő egyénisége. Igazán méltó emléket a hazai erdőkben álló kiváló fenyő egyedek tízezrei, a magtermesztő ültetvények, az arborétumok tudnak róla állítani.”

/dr. Mátyás Csaba/

Nemescső községben született, Kőszegen érettségizett, majd a soproni evangélikus teológián tanult három évet. Innen iratkozott át a Műegyetem Bánya-, Kohó- és Erdőmérnöki Karára, ahol 1943-ban szerzett erdőmérnöki oklevelet. Gyakorlati munkáját Szombathelyen kezdte, ahol 1951-től a Szombathely-Kámoni Erdőgondnokság megszervezésével, Kámonnak Európa-szerte ismert nemesítési kutatóhellyé fejlesztésével érte el legkiválóbb eredményeit. A fenyőtermesztést, az egzóták hasznosítását és termesztését kutatva, az erdőmérnök-hallgatók ilyen irányú gyakorlati oktatását évtizedeken át vállalva, a magyar nemesítők szervezeteiben folyamatosan részt véve lett 1953-tól mindinkább nagyra becsült kutató. Az elsők között ismerte fel, hogy a fenyőtermesztés egyik kulcskérdése a jó minőségű és jó származású szaporítóanyag ellátás, a nemesítési lehetőségek gyakorlati hasznosítása. 1953-tól az ERTI-ben végzett kísérletei nyomán a magyar plantázskonceptió olyan iskoláját teremtette meg, amely képes volt új eredmények sorozatának a felmutatására, és amelyet Európa szerte nagyra értékelt. Számos nemzetközi tudományos tanácskozáson, bemutatón bizonyította be a gyakorlatban is ezek sikerét. Az általa létesített üzemi fenyő-plantázsok évtizedek óta biztos alapjai a minőségi magellátásnak.

Az egzóták hazai szerepének felismerése és fatermesztési jelentőségének bizonyítása nagyrészt az ő érdeme. Pinétumaiban folyamatosan mutatta be a lehetőségek széles körét. A fák, a növények szeretete, a szép iránti vonzalom nálunk talán a Szombathely-Kámoni Arborétumban nyilvánul meg a legjobban. A

génmegőrzés, az élővilág védelme, az erdő jóléti haszna egyaránt szerepelt Bánó István kísérleti kezdeményezései során.

1995-ben hunyt el.

Kutatásait több tucat hézagpótló tanulmányban, könyvrészletben tette közzé. Kitüntetést viszonylag keveset kapott, aminek az akkori politikai helyzet, és e kiváló erdész származása az oka. /forrás: forestpress.hu/

Bánó István szabadságérzete, elveiért szembeszélben is kiálló, csendes humorral fűszerezett egyenes személyisége:

lejegyezte: **dr. Mátyás Csaba**

„Bánó István (1917 – 1995) fenyőnemesítő, a szombathelyi ERTI Kirendeltség alapítója és vezetője, a Kámoni Arborétum fáradhatatlan fejlesztője, egyenes és végtelenül puritán egyéniség volt. Maga- választotta arborétumi remeteségbe húzódott vissza az általa mélységesen megvetett politikai rendszer elől (ő volt az első, aki '56-nak titokban emléket állított, amely előtt nemrég Sólyom László tisztelt!), és elítélte az akkor szokásos, politikai színezetű hurrá-optimizmust a közéletben és a tudományban egyaránt. Szelíd, de találó humora révén ennek sokszor tanújelét adta, az alábbi történetek is ezt kívánják illusztrálni.

A tudományos népszerűsítés kudarca

Az újonnan létesített sárvári ERTI Kísérleti Állomás országos vándorgyűlést fogadott a kutatómunka legújabb eredményeinek bemutatására, amelyen az akkori földművelésügyi miniszter, dr. Dimény Imre is megjelent. A terepi bemutatót a bajti csemetekertben tartottuk, és a nagylétszámú közönség tájékoztatását úgy oldottuk meg, hogy a résztvevők csoportjai a kert különböző pontjain álló kutatók között körforgalomszerűen jártak körbe. Én a hidegágyas csemetenevelés bemutatásáért voltam felelős, Bánó István az akkor már 15 éves kísérleti fenyő magtermesztő ültetvény mellett posztolt, egy kicsit távolabb a többi bemutatóhelytől.

A bemutató sok izgalommal járt, de végül minden jól sikerült, a miniszter is megelégedéssel távozott, és a szervező kutatócsapat az Állomás könyvtárában jól megérdemelt nedűvel koccintott a sikerre. Egyszer csak Harkai Lajos kollégánk megkérdezi:

- Te Pista bácsi, mondd, hogy lehet, hogy nekünk egész délután annyian jártak a nyakunkra, hozzád meg ott a plantázs sarkán senki sem ment oda? Bánó István huncut mosollyal válaszolt, jellegzetes rekedtes hangján:
- Tudod Lajoskám, az úgy volt, hogy ha láttam, hogy valakik felém indulnak, akkor mindig a plantázs felé fordultam, és erre azt hitték, hogy épp könnyíteni akarok magamon, így aztán gyorsan letettek arról, hogy odajöjjenek...

Füstbement interjú

Néhány évvel nyugdíjba vonulása előtt a fő szocialista napilap, a Népszabadság híret vette, hogy dolgozik Szombathelyen, a Kámoni Arborétumban egy jeles, nemzetközileg is elismert kutató, aki fenyők magtermesztésével foglalkozik. Sárváron is értesültünk arról, hogy a lap munkatársi stábjá leutazik és egész oldalas (!) interjút készít a Mesterrel, ami azért is nagy dolognak tűnt, mert Bánó István közismerten nem tartozott a rendszer kegyencei körébe. Izgalommal vártuk a híreket, hogy vajon inzultus nélkül megússzák-e az újságírók a riportot?

A híradás elmaradt, és legközelebbi látogatásom alkalmával kíváncsian érdeklődtem, hogy zajlott az interjú? Bánó Istvántól először csak annyit tudtam meg elképedésemre, hogy végül a riport készítői eredmény nélkül távoztak, az interjú nem készült el! Hosszas nyomozás és faggatás után derültek ki a részletek:

A riporterek érkezésének reggelén Bánó István, aki teljhatalmú komiszárként kezelte az arborétumi munkásokat, kiadta, hogy ha idegen „nadrágos emberek” keresnék, fenyítés kilátásba helyezése mellett senki ne merészelje megmondani, hol van. Ezek után szokásos öltözkébe (gumicsizma, koszlott vattás mellény, micisapka) beült a portásfülkébe, a portást elküldte.

Az újságírók a bejelentett időben, gépkocsin megérkeztek. A portásfülkénél tisztelettudóan köszöntek, közölték jövetelük célját és az arborétum igazgató után érdeklődtek. Az ál-portás készségesen adott felvilágosítást, hogy a főnök most, mint mindig, a terepen van, keressék meg a kertben, a munkások majd megmondják merre van. A riporterek engedelmesen elindultak, a folytatás sejthető: mindenki úgy nyilatkozott, hogy látta ugyan Bánó Istvánt, de most éppen nem tudja, merre lehet. Egy szó mint száz, a pesti riporterek a 30 hektáros kert minden zegét-zugát bejárták, de Bánó István nyomára nem akadtak. Elfáradva és kedvetlenül bandukoltak kifelé dolgavégezetlenül, amikor a pápaszemes portás (Bánó István még mindig) barátságosan odaszólt rekedtes hangján:

- Nos, megtalálták a Bánó urat? – az újságírók zavart válaszára vigasztaló szavakkal búcsúzott:

- Nem baj, talán majd egyszer máskor ...”

Kapcsolattartó: Bánó Zoltán polgármester, Bánó István fia. **elérhetőség:** Kiszsidány Község Önkormányzata körjegyzőség 94/565-113 mobil:30/232-3468

Javaslat: Emlékének megőrzése pl. emléktábla avatása, dokumentumok gyűjtése, közzététele. Natúrparki kötődései és tevékenységei miatt natúrparki szintű kiemelése is javasolt.

Kiemelési javaslat: **Natúrparki Gyöngyszem**

3.3. „Kútba járó emberek”

A kiszsidányi forrás közösségi szintű, hagyományörző módon való tisztán tartása egyedi, kiemelkedő az egész natúrparkban. A munkát általában „névtelen” emberek végzik, természetesen a helyi közösség megbecsült személyként tartja őket számon. Ők a „kútba járó emberek”. A helyi megbecsülés szép példája, hogy egyikük halála évében ugyan megtartották a forrásrámolást, de a tevékenységet csendben végezték, az utána lévő ünnepség elmaradt. Pedig ez a legnagyobb ünnepség a falu életében!

Kapcsolattartó: Bánó Zoltán polgármester, **elérhetőség:** Kiszsidány Község Önkormányzata körjegyzőség 94/565-113 mobil:30/232-3468

Javaslat: Mindig frissülő emléktábla készítése a „Kútba járó emberek” névvel, dokumentumok gyűjtése, közzététele. A forrásrámoláshoz kötődő megemlékezések összegyűjtése a natúrparkkal együttműködésben.

Kiemelési javaslat: **Natúrparki Gyöngyszem**

3.4. „Közösség kovácsok” – a helyi lakosként fontos közösségi szerepet vállaló emberek

„Legfontosabbak a családok, szokás volt, hogy vittek mindenkinek kóstolót, segítettek egymásnak.”

Az erős közösségi élet csak úgy maradhat fenn, ha mindig van egy vagy több olyan helyi lakos, aki fontos szerepet vállal a közösség összefogásáért. Nem kell, hogy „címkével” rendelkezzen, a helyiek által való megbecsülés, szeretet a lényeg. A fórumokon elhangzott több ember említése is, őket sorolom a „Közösség kovácsok” közé.

A teljesség igénye nélkül:

- Zsidó Feri bácsi
- Kóber József szabó

- Istenits Rudi bácsi és felesége Lincsi néni

Kapcsolattartó: Bánó Zoltán polgármester

elérhetőség: Kiszsidány Község Önkormányzata körjegyzőség 94/565-113
mobil:30/232-3468

Javaslat: A közösség számára fontos korábbi és mai „közösség kovácsok” összegyűjtése, kiadvány készítése.

Európai Unió
Európai Mezőgazdasági
Vidékfejlesztési Alap

A VIDÉKI TÉRSÉGEKBE BERUHÁZÓ EURÓPA

4. Kiszsidányi gyöngyszemek – épített értékeink (szakrális, lakó- és gazdasági épületek, régészet, szobrok, egyebek)

4.1. Mária neve katolikus templom

A felekezet kicsiny temploma 1882-ben épült, egyhajós, ívelt szentélyű épület, a szentélyhez sekrestye kapcsolódik. A torony a homlokzatba épült.

1663-ban Kiszsidány felerészben volt katolikus és a Horvátzsidánnyal közös plébániához tartozott, majd Peresznyéhez került. Plébániáját 1788-ban alapították, templomát pedig Keresztelő Szent János tiszteletére szentelték. Ezt a templomot 1878-ban visszabontották, elrendezését megfordították és a helyére építették a mai, Mária Nevére szentelt templomot. A templom berendezését a helyi asztalos készítette.

Később az önálló plébánia megszűnt, ma a horvátzsidányi plébános gondozza.

Helyszín: Kiszsidány hrsz. 162

kapcsolattartó: Dumovics István plébános, Eső Lajos világi vezető

Javaslat: A templom megtekintésére lehetőség biztosítása: pl. bemutatást is vállaló gondnok telefonszáma a templomkapun vagy évente fix napokon előre meghirdetett látogatási lehetőség, akár más programokhoz is csatolva.

4.2. Evangélikus harangtorony valamint imaház és pihenőház

A községben élő evangélikusok az egykori iskola épületében működő imaház és az 1926-ban emelt harangtoronyt használják hitéletük közösségi helyszínéül. A harangtorony a faluba beérve az út jobb oldalán lévő hangsúlyos épület. A torony három szintes, egy harang lakik benne.

A torony száz méterre található az imateremtől.

Az evangélikus hitélet nagy hangsúlyt kap a közösség életében. A prédikációk magyar nyelven és alkalmanként német nyelven zajlanak.

Kiszsídányban a kezdetektől jelen van az evangélikus vallás. A faluban nem volt evangélikus templom, de volt iskola és élt itt kántortanító. Az iskola 1864-ben épült a tanítólakással együtt. Ágostai Hitvallású Evangélikus Elemi Népiskola néven az államosításig szolgálta a gyülekezetet, majd állami iskolaként 1960-ig működött. A rendszerváltás után az evangélikusok visszakapták az iskola termét, amelyben imaházat rendeztek be. Megvásárolták az összeomlóban álló közeli lakóházat is. Az épületek felújításával az imaház mellett színvonalas szálláshelyet alakítottak ki. A bútorokat a helyi asztalos készítette.

A kiszsídányi eklézsia ma a Kőszegi Evangélikus Egyházközség filiája, helyben gondnok vezeti.

Helyszín: Kiszsídány hrsz. 153

kapcsolattartó: Baranyay Csaba lelkész 20/ 330-9664

Bánó Zoltán gondnok 30/232-3468

Javaslat: A harangtorony felújítása, alkalmankénti extra bemutatás biztosítása. Az imaházhoz tartozó pihenőház turisztikai céllal való szálláshely értékesítése javasolt, a natúrparkkal együttműködésben.

4.3. **Régi gazdasági épületek: pajta, fa hidas, egyedi telekszerkezet**

Kiszsírányban már csak néhány pajta maradt fent, a fórumokon kettőt említettek. Egy fa hidas is van még a településen.

A falura egyedi telekszerkezet jellemző. Sok volt a közös udvaros ház, ahol egy udvarban több család lakott. (Egy ilyen ház még ma is létezik, ahol hátul lakik egy idős bácsi. „Én innen már el nem költözök.”)

Jellemző az 5-6 db. helyrajzi számon fekvő, egy családi házhoz tartozó terület, de még olyan is létezik, hogy 12 helyrajzi számon van egy családi ház és a hozzá tartozó telek.

Ezek az egykori közös udvaros házak emlékeit őrzik.

A településen az épületekre vonatkozó helyi védettséget megszüntették, mert túlzó módon korlátozta a tulajdonosokat, de több olyan épület is van, melyet tulajdonosai – előírások nélkül – hagyományőrző módon újítottak fel.

Kapcsolattartó: Bánó Zoltán polgármester

elérhetőség: Kiszsírány Község Önkormányzata körjegyzőség 94/565-113 mobil:30/232-3468

Javaslat: Települési szinten létrehozni a „hagyományőrző épület” címet és a hagyományosan megőrzött lakóházakat, gazdasági épületeket kis táblák kihelyezésével elismerni. Ez kööttségek nélküli elismerést jelent.

4.4. **Árpád kori földvár**

A falu Kenderesnek nevezett részén Dr. Dénes József régész (Csepreg) és Ilon Gábor régész (Kőszeg) valamint munkatársaik mérték fel az egykori földvár területét terepbejárással 1985-ben majd 1999-ben. Ekkor találtak 1 db XIII-XIV. századi, fekete színű, csigavonallal díszített, fehér kvarcittal soványított, vékony edénytöredéket. A terület egyébként régészetileg feltáratlan, írott forrás nem említi. Dr. Dénes József doktori értekezésében említi és a „Tanulmányok Csepreg történetéből” című kötetében ír róla a 110-111. oldalon. A Miniszterelnökség régészeti adatbázisában 29860-as számon Kiszsírány, Kenderes néven szerepel.

Bánó Zoltán polgármester elmondása szerint a vár nyomát, kb. 15 éve még lehetett látni, mint egy szigetszerű földnyúlványt. Ma benőtte a növényzet.

A vár a csamasz nemzetségé lehetett, a települést korábban egyébként Csamaszzsidánynak is hívták.

A régész elmondása szerint a vár egy nemesi udvarhoz hasonló méretű épület lehetett, uradalmi ház, 3-4 szoba, kiszolgáló helyiségek stb. Hasonló földvárat Górbán tártak fel.

Kapcsolattartó: Bánó Zoltán polgármester

elérhetőség: Kiszsidány Község Önkormányzata   körjegyzőség 94/565-113
mobil:30/232-3468

Javaslat: Dr. Dénes József (Csepreg) bevonásával (oroksegvedelem.hu, telefonszám: 30/8572755 vagy 94/365-593 e-mail cím: atreus@pr.hu) érdemes megvizsgálni a feltárás lehetőségeit. A natúrparkkal együttműködve pályázati lehetőség keresése.

Európai Unió
Európai Mezőgazdasági
Vidékfejlesztési Alap

A VIDÉKI TÉRSÉGEKBE BERUHÁZÓ EURÓPA

5. Kiszsidányi gyöngyszemek – tárgyak, a múlt kézbe vehető emlékei

5.1. Régi fotók Kiszsidány életéből

A második fórumon táblákra ragasztott helyi fotógyűjteményt mutattak be a résztvevők. A beszélgetések során kiderült, hogy több családnál is vannak régi fotók, főleg Istenits Dezsőt említették, mint sok régi fotó tulajdonosát.

Kapcsolattartó: Bánó Zoltán polgármester

elérhetőség: Kiszsidány Község Önkormányzata   körjegyzőség 94/565-113
mobil:30/232-3468

Javaslat: A régi fotók összegyűjtése, válogatása, digitalizálása javasolt.

6. Kiszsidányi gyöngyszemek – a mesterségek és iparosság

6.1. Kiszsidányi mesterségek egykoron és ma

Egy háború előtti újságrészletet bemutatva Bánó Zoltán polgármester igazolta, hogy a településen milyen sok szakma képviselője tevékenykedett korábban. A felsorolás alapján a település akkoriban tulajdonképpen önellátó lehetett.

Ma asztalos, kertész, kisebb felújításokat végző építőipari vállalkozás képviseli az iparosokat a településen.

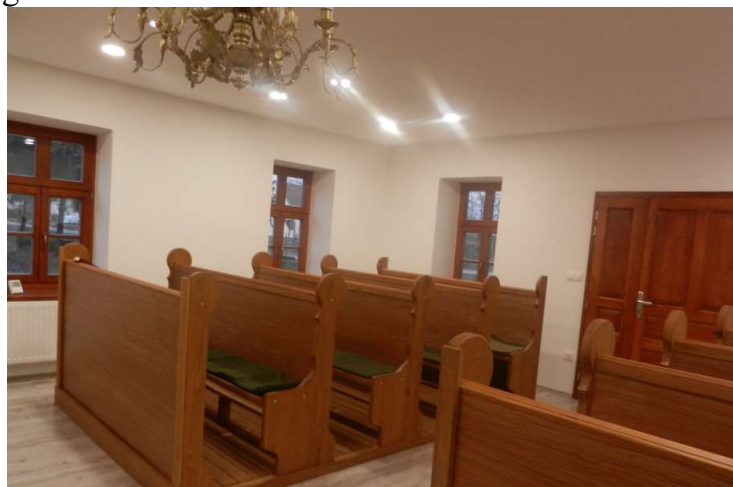
A helyi asztalos Francsics Zsolt szilikon öntőformával veszi le a régi faragott mintákat a még fellelhető régi bútorokról és e mintákat speciális anyaggal kiöntve használja díszítésül bútorain. Így őrzi meg a kiszsidányi faragott mintákat.

A régi mesterségek tanulása iránti igény is felmerült pl. a kosárfonás, nyírfa seprű készítés

Kapcsolattartó: Bánó Zoltán polgármester

elérhetőség: Kiszsidány Község Önkormányzata körjegyzőség 94/565-113
mobil:30/232-3468

Javaslat: Régi mesterségek összeírása, tárgyi emlékek és a mesterségekhez kapcsolódó történetek összegyűjtése. A régi mesterségek tanítása, natúrparki szintű tanfolyamok szervezésével, együttműködve a natúrparkkal. A ma élő iparosok támogatása.

7. Kiszsidányi gyöngyszemek – vendégfogadó gyöngyszemek

7.1. Evangélikus pihenőház és szálláshely

Baranyay Csaba lelkész elmondása szerint a gondolattól a megvalósításig 6 év telt el, mire létrejött a falu meghatározó épületéből – az egykori evangélikus iskolából – az evangélikus imaházzal egy épületben kialakított szálláshely. A szálláshelyet 2019-ben avatták fel, a teljes épület pályázati segítséggel tudott megújulni. A szálláshely használatának tervezett indulása idén – 2020-ban – várható. A szállás 21 fő befogadására képes.

Kapcsolattartó: Bánó Zoltán polgármester, gondnok

elérhetőség: 30/232-3468

Helyszín: Kiszsidány 76 hrsz.

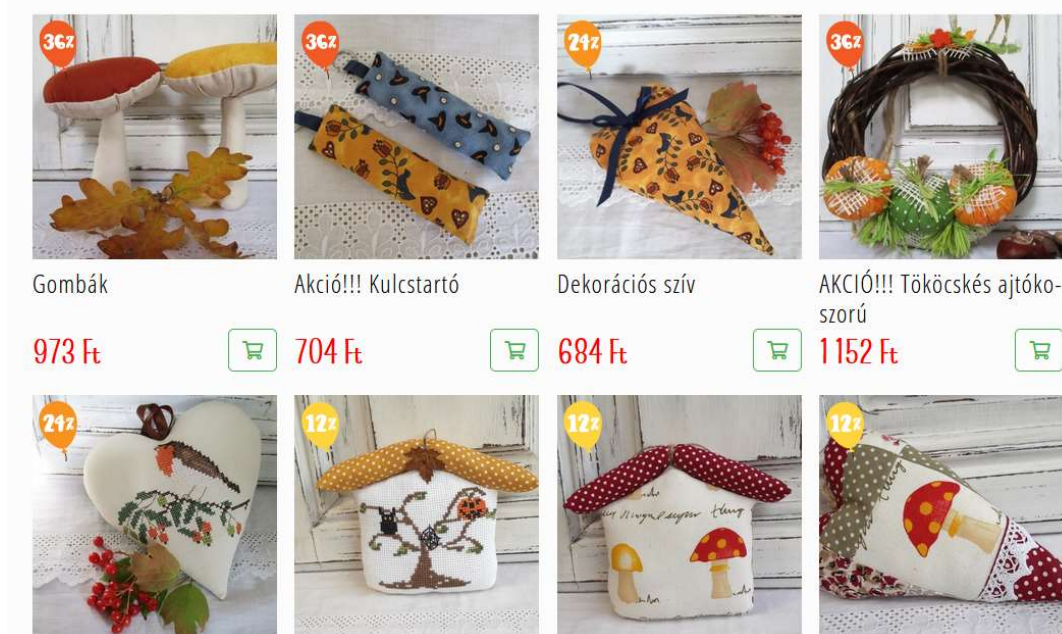
Javaslat: Szálláshelyként natúrparki tagság létrehozása, a szálláshely népszerűsítése.

8. Kiszsidányi gyöngyszemek – Helyi termékek és a helyi gazdaság megtartói

8.1. Helyi termékek, helyi kézművesség

A faluban helyi kézművesként egy textilműves fiatalasszony dolgozik, szép, ízléses és fantáziadús kézműves textil termékeket, levendulás kiegészítőket készít. A meska.hu-n árusítja termékét renii73 néven. Adószámos magánszemélyként értékesít.

Korábban kecskesajtot is készítettek a faluban.

A helyi terméket, élelmiszert és alapanyagot vagy részterméket előállító gyártók és feldolgozók a vidékre jellemző termények és erőforrások helyben történő feldolgozásával megerősítik településük, és az egész natúrpark térség helyi gazdasági bázisát, amely egyben jelentős hozzáadott értéket jelent a térségbe látogató vendégeknek, és turistáknak.

Kapcsolattartó: Bánó Zoltán polgármester

elérhetőség: Kiszsidány Község Önkormányzata körjegyzőség 94/565-113 mobil:30/232-3468

Helyszín: község közigazgatási területe

Javaslat: Natúrparki népszerűsítése a helyi kezdeményezéseknek. Natúrparki boltban, helyi rendezvényeken az adószámú magánszemélyek (7-es adószám) termékeinek is szükséges árusítási lehetőséget biztosítani!

8.2. Helyi mezőgazdálkodás

A településen jobbra csak önellátásra termesztnek a lakosok zöldséget, gyümölcsöt.

Magyarországon a falvak, nemritkán egységes birtokként, vagy birtokközösségként a táj és a természet fenntartóiként szolgáltak évszázadokig, és szolgálnak ma is. Minden olyan vállalkozás, egyéni-, családi- és közösségi kezdeményezés, amely a hagyományos paraszti gazdálkodás gyakorlatának a kornak megfelelő, környezettudatos megújítását szolgálja, az közvetlenül és közvetetten is szolgálja a település természeti és közösségi helyi értékeinek a megújítását és tartós fenntartását.

Kapcsolattartó: Bánó Zoltán polgármester

elérhetőség: Kiszidány Község Önkormányzata körjegyzőség 94/565-113 mobil:30/232-3468

Helyszín: község közigazgatási területe

Javaslat: A helyi mezőgazdálkodási fejlesztések támogatását javasoljuk .

8.3. Ökológiai gazdálkodás

A natúrparki települések és az egész natúrpark környezeti értéke szempontjából különös jelentősége van az ökoporták, és a falusi önfenntartó, környezettudatos kisgazdasági kezdeményezéseknek, amelyet sokszor más munka mellett tartanak fenn családok, vagy gazdálkodó közösségek.

Kapcsolattartó: Bánó Zoltán polgármester

Javaslat: Natúrparki népszerűsítése a helyi kezdeményezéseknek. (Pl. natúrparki ismertető tartása, megjelenés a natúrpark honlapján stb.)

8.4. Lakóhelyek, lakókörnyezet és környezettudatosság

Kiszsídanban kisebb felújítási munkákat is vállaló építőipari vállalkozás, asztalos és kertészeti vállalkozás is működik.

A natúrparki településeken nagyon fontos szolgáltatást végeznek az építő, és az építéshez kötődő vállalkozások, asztalosok, a kőművesek, az ácsok és tetőfedők, a villany- gáz-, víz- és fűtés szerelők, a modern megújuló energiákkal foglalkozó vállalkozások, a kertészeti-, kertépítő- és tájépítő vállalkozások és szolgáltatók.

Kapcsolattartó: Bánó Zoltán polgármester

Javaslat: Natúrparki népszerűsítése a helyi kezdeményezéseknek.

8.5. Helyi szolgáltatások

Kiszsídanban kevés szolgáltató található, de a betelepülők részéről lehetséges új vállalkozások indítása, melyre a helyiek nyitottak.

A már elérhető vagy megkezdni kívánt helyi szolgáltatások erősen javítják a település életminőségét, kedvezően hatnak a település lakosságmegtartó erejére, és gazdasági szövetére. A lakossági és személyi szolgáltatások széles köre (fodrászat, bolt, természetgyógyász stb.) mellett, a gazdasági és pénzügyi szolgáltatások megkezdésével illetve megerősítésével is javítható a település jövőpotenciálja. A rugalmas-, a részdíj- és a távmunka lehetőségeinek terjedésével kedvezőbb helyzetbe kerülhetnek településeink, hogy fiatalabb generációk, és fiatal családok is otthonul válasszák a natúrparki településeket. Ez hosszútávon kedvezően hat a település fennmaradására, és hagyományos közösségi értékeinek a megerősítésére.

Javaslat: Natúrparki vállalkozói kisokos létrehozása elektronikus formában.

UTÓIRAT/ÉRZÉSEK

A natúrparki gyöngyszemek összegyűjtése során az Írottkö Natúrpark legkisebb településén (Kiszsidány) vettek részt a legtöbben az esti beszélgetéseken. Ilyenkor lesz a legkisebb a legnagyobb...!

Köszönöm/ köszönjük a felemelő pillanatokat, az őszinteséget, a nyitott, mindenkit befogadó és elfogadó együvé tartozás éreztetését, érzését! Nem hiába volt eddig is a szívem csücske a natúrparkban Kiszsidány...

Remélem a jövőben natúrparki munkatársként több időm lesz törődni e kincsestár faluval!

Köszönet illeti azokat a lakosokat akik részt vettek a fórumokon! Őket:

SZABÓCSUK P. DEZSŐ	Draxler Mária	PAAR FERENCNÉ
SZABÓCSUK P. DEZSŐ	Paár Ferencné	LÁGLER KATALKA
PAAR Ferencné	Schmitt János	ESŐ Lajosné
HORVÁTHNÉ D. ZITA	Láglér Lajos	Horváthné Zita
Láglér Lajos	Láglér Lajos	MEHETNÉ TÓTH KRISTINA
Schmitt János	Bavay Csaba	FRANÓCS ZSOLT
Bárány Zoltán	HORVÁTHNÉ D. ZITA	ESŐ Lajos
	MEHETNÉ TÓTH KRISTINA	Bárány Zoltán

Köszönettel: Horváthné Korom Zita

